

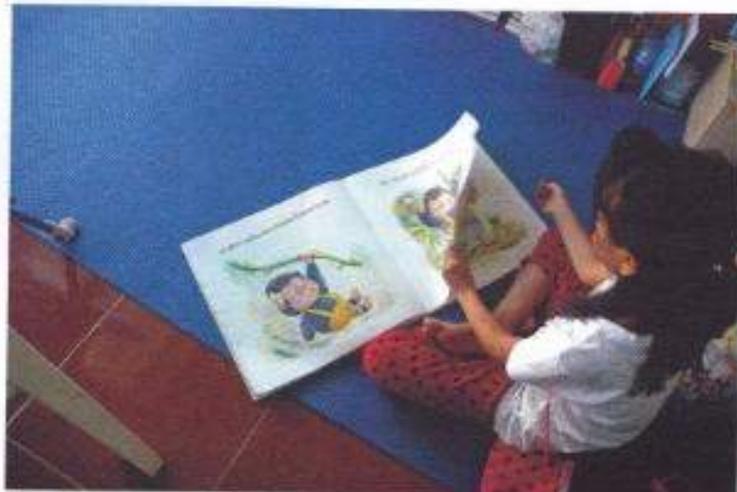

“เรารู้อยู่แล้วว่าไม่มีใครสักคนในโลกนี้
ที่ไม่มีอุปสรรคเลย”

โยชิมิ โฮริอุจิ หญิงสาวในโลกอันมืดมิด ผู้จุดแสงสว่างให้ผู้อื่น

เมื่อ 30 ปีก่อน ในพื้นที่ห่างไกลแห่งหนึ่งของประเทศญี่ปุ่น เด็กผู้หญิงคนหนึ่งในครอบครัวชาวนา กำเนิดมาพร้อมความมืดปกคลุมที่เนื้อเยื่อภายในดวงตาทั้งสองข้าง ทุกคนรู้ว่าเธอมีโอกาสจะตาบอดจากภาวะต้อหินผสมกับต้อกระจก แต่ในครอบครัวไม่มีใครยอมแพ้ พยายามทุกวิถีทางที่จะรักษา จนมีโอกาสรับการผ่าตัดเมื่ออายุได้ 2 ขวบ แต่โชคก็ไม่เข้าข้าง การผ่าตัดไม่สำเร็จ ดวงตาของเด็กหญิงผู้กำดวงเคิบโตพำเดือนไปทีละน้อย กระทั่งบอดสนิทเมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น

โยชิมิ โฮริอุจิ คือเด็กผู้หญิงคนนั้น ผู้เติบโตกลายเป็นคนพิการทางสายตา ในช่วงเวลาที่เธอกำลังต้องการเรียนรู้โลกใบนี้ แต่โลกกลับดับมืดลง โยชิมิมิหนทางเดียวที่จะเปิดโลกของตัวเองอีกครั้งคือการอ่านหนังสือ เธอชอบฟังคุงคุงและคุณป้าเล่านิทาน กระทั่งเมื่อเริ่มอ่านอักษรเบรลล์ได้ เธอก็อ่านทุกอย่างที่ขวางหน้า เธอตั้งใจเรียนหนังสืออย่างมาก กระทั่งวันหนึ่งเธอได้รับคัดเลือกเป็น 1 ในนักเรียนญี่ปุ่น 19 คน ที่ได้ไปเรียนในอเมริกา โลกที่เคยคับแคบก็เปิดกว้างขึ้น และความสว่างไสวในใจก็ปรากฏขึ้น และนี่คือเส้นทางของเธอ หญิงตาบอดผู้มีความฝันว่า “ฉันอยากตั้งห้องสมุดเคลื่อนที่เพื่อเด็ก ผู้ใหญ่ และคนพิการในชนบทของประเทศไทย”

เด็กสาวตาบอด ผู้มีนถึงกาช่วยเหลือผู้อื่น

“ตอนนั้นอายุ 6.6 ปี เรียนในโรงเรียนสอนคนตาบอด เป็นเด็กที่อยู่มัธยมตลอด มีแค่พวกเดียวกัน แล้วก็เป็นชนกลุ่มน้อยด้วย ตอนนั้นคิดว่าเราควรจะทำอะไรดี ค้นหาคำเองไปเจอ แต่พอได้ไปอเมริกา โลกมันเปลี่ยนไป ได้เจอคนหลากหลาย เจอสังคมใหม่ๆ สภาพแวดล้อมดูดีมาก มากจนเราลืมนามันคิดว่า เรามีโชคจัง ถึงจะมีดวงไม่เท่า แต่ดูสิ เราได้มาเรียนอเมริกา ได้มีเพื่อน พ่อแม่ก็เข้าใจเรา ได้การศึกษาเราอย่างดี โลกมันมีอยู่คือดวงหรือเปล่า แล้วคนตาบอดอื่นๆ ละ เราได้รับโอกาสแบบเราไหม ตอนนั้นจึงเกิดความคิดขึ้นในใจว่า เราต้องทำงานเพื่อคนอื่นละ งานด้านสังคมนี้แหละ คือสิ่งที่เราจะต้องเดินไป”

โยชิมิใช้เงินกับตนเองอย่างมากที่จะทำงานเพื่อสังคม โดยเฉพาะคนตาบอดโอกาส เพียงแค่รับฟังที่เพิ่งเริ่มอ่านมหาวิทยาลัย เธอยังไม่รู้วิธีที่จะได้ทำตามความฝันนั้น กระทั่งเมื่อเรียนมหาวิทยาลัยปีที่ 2 เธอมีโอกาสเดินทางมาเมืองไทยเป็นครั้งแรกกับเพื่อนๆ ชาวคริสเตียน เพื่อทำกิจกรรมอาสาสมัครแก่คนตาบอดในกรุงเทพฯ ครั้งนั้นมีธงที่โยชิมิเห็นช่องว่างว่าเธอจะทำตามความฝันได้อย่างไร

“ตอนนั้นชอบเมืองไทยมาก เพราะตอนเรียนอยู่อเมริกามีเพื่อนคนไทยคนหนึ่งชื่ออิว เป็นคนเชื้อสาย เขามีวิลแชร์รถหลายอย่างคล้ายเรา ภูเขา หิมะ สีส้ม อาหาร และการภาพ

คนคิดดี

ผู้ใหญ่ คนเมืองปทุมธานี คือคนใจกว้าง เธอ เมืองไทย เป็นอย่างไร ภาษาไทยเป็นอย่างไร จนมีโอกาสรู้จัก พี่คนหนึ่งจากเมืองไทยที่ไม่ทำงานแนวคิดที่ปทุมธานี เธอสอนภาษาไทยให้แบบไม่มีผลึกการมากนัก แต่ก็พอเข้าใจภาษาไทยพื้นฐานได้ พอมาทำงานอาสาสมัครกับมหาวิทยาลัยก็เป็นประโยชน์มาก จึงมันยิ่งทำให้เราอยากอยู่เมืองไทย”

เส้นทางตามหาความฝัน

จากที่ใช้เวลา 13 วันกับกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยพามา ในชีวิตบอกว่า เธอได้มองเห็นความลำบากของคนพิการที่หลากหลาย ทั้งพิการทางสายตาและทางอื่นๆ แต่เวลาเท่านั้นไม่เพียงพอที่จะเข้าใจสังคมไทย และช่วยเหลือผู้อื่นได้อย่างที่ต้องการ

เมื่อกลับไปยังปทุมธานี เธอตั้งใจว่าจะกลับมาเมืองไทยให้ได้ จนได้เข้าร่วมโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนมาเรียนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และฝึกงานเป็นอาสาสมัครในห้องเรียนพิการสาทรแห่งเอเชียแปซิฟิก ในช่วงที่เรียนอยู่ปี 3 และ 4

“ตอนนั้นก็มีเพื่อนหนึ่งชื่อกับเป็นอาสาสมัครด้วย ได้เพื่อนใหม่มากขึ้น ใครชวนไปไหนก็ไปหมด เพราะเธออยากไปส่งสังคมไทยให้ดีขึ้น มีวันหนึ่งเพื่อนพาไปทำกิจกรรมในชุมชนที่เชียงใหม่ มีการแสดงจากคนในหมู่บ้านด้วย มีส่วนมีการพูดที่โรงเรียนที่โรงเรียน ทั้งคู่เป็นคนตาบอด เธออยากคุยกับคนตาบอด แต่ตอนนั้นยังพูดไทยไม่เก่ง ก็เธอก็เป็นชาวต่างชาติ พูดไทยก็ไม่ชัด สื่อสารกันไม่ค่อยได้ เธอก็มาเขียนคิดถึงตัวเองว่าเราตาบอด แต่ก็ยังได้เขียนหนังสือ แต่ที่ที่ของคนนี้คือเขาไม่ได้เขียนหนังสือ เขามีโอกาสไม่เท่ากันเลย แล้วชีวิตเราจะไม่จะเป็นอย่างไร ถ้าไม่ได้มีโอกาสมาช่วยจุดนี้ จึงคิดได้ว่า การพัฒนาสังคมไม่ใช่เรื่องของคนอื่นแล้ว แต่เป็นเรื่องของตัวเองด้วย

“ตอนแรกตั้งใจว่าเขียนจบแล้วจะทำงานที่นี่ แต่พอดีพ่อแม่ไม่ค่อยสบาย ก็อยู่ใกล้จะไม่พาพ่อลำบาก เมื่อเขียนจบจึงต้องกลับมามีงานที่ปทุมธานี โดยได้งานเท่าที่โตเกียว ในแคว้นไอทีของบริษัท มีหน้าที่แปลจดหมายบ้าง แปลอีเมลบ้าง ทำอยู่ 2 ปีโดยที่คิดถึงเมืองไทยตลอด จึงเป็น 2 ปีที่ทรมาน และไม่ได้ทำสิ่งที่ดีของตัวเอง คิดอยู่ตลอดเวลาว่าจะต้องเปลี่ยนงานแน่นอน แต่ยังไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรต่อ”

ในที่สุด ผู้ที่ช่วยเหลือเปลี่ยนใจแทนการทำงานก็

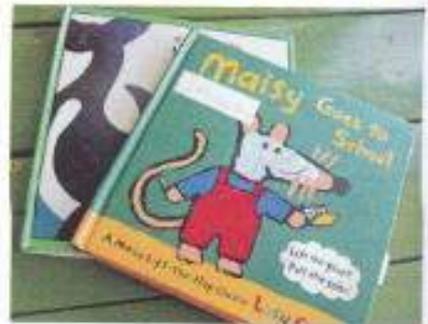

คือคุณ Sabrye Tarberken นักวิชาการชาวเยอรมันที่เธอพบกับโยชิโกะที่ธรรมศาสตร์ เธอเป็นผู้ก่อตั้งสถาบัน International Institute for Social Entrepreneur ในประเทศอินเดีย เธอชักชวนให้โยชิโกะไปเรียนหลักสูตรการบริหารองค์กรเพื่อสังคม เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ทำโครงการของตัวเองได้

“ที่คนนี้เป็นคนก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งแรกในอินเดีย โยชิโกะบอกว่า หนูอยากทำงานเพื่อสังคมนะ แต่ไม่มีโอกาส ไม่มีเงินซื้อตั๋วเครื่องบินไป เธอตอบมาว่า คุณอาจไม่มีความฝันชัดเจนอยู่ตรงหน้า แต่คุณเป็นคนเข้มแข็งและมีวิสัยทัศน์น่าสนใจ เธอเลยชวนเธอไปอยู่อินเดีย ไปเรียนหลักสูตรของเธอ 1 ปี เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เราได้ค้นพบวิถีทำงานของตัวเอง”

มุ่งสู่เส้นทางทำงาน ด้วยสะพานแห่งหนึ่งชื่อ

“กลับจากอินเดียตอนนั้นชัดเจนมากกว่า อยากทำงานเพื่อสังคม อยากทำงานที่เมืองไทย อยากทำงานกับคนคืออยากสนับสนุนพิการ แล้วเราจะใช้อะไรเป็นตัวนำทางให้เราได้ เราก็คิดถึงหนังสือ

66

คนแรกเกิดมาก็ครั้งเดียวนะ
เราอยากทำอะไรก็ทำเลย
โดยเฉพาะเวลาเราเห็นคนที่
ทุกข์ยากกว่าเรา อยากบอกว่าจะ
อยากช่วยคนอื่นก็ทำเลย
ถ้าเรามีกำลังไม่พอ ก็ชวน
เพื่อน ชวนคนรอบข้างก็ได้
เราไม่ได้คิดเดียวหรอก
กับการทำเรื่องพวกนี้

99

เป็นอย่างดี

“คือโยชิฝึกมาตลอดเวลารว่า โยมิทุกวันนี้ได้
เพราะหนังสือ คือ กว่าเราจะอ่านออกเขียนได้ หนังสือ
ของเขารวดผ่านหลายมือมาก หมายถึง กว่าเราจะ
มีหนังสืออ่าน ต้องมีคนพิมพ์ให้ออกมา มีคนทำอักษร
เบรลล์ มีคนทำหนังสือเสียง ถ้าไม่มีคนเหล่านี้เขาก็
ไม่มีทางอ่านหนังสือได้ เขาถือได้ว่าได้รับการช่วยเหลือ
จากหนังสือ ฉะนั้น มีอะไรคือสิ่งที่เราจะต้องอยากช่วย
ไปแบ่งปันคนอื่น”

โยชิมีสติคิดใจเดินทางมาเมืองไทย ทรง
โครงการในมือที่มุ่งเอาวิธีรูปแบบการดำเนินงาน
ที่เรียกว่า Always Reading Caravan (ARC) หรือใน
ชื่อภาษาไทยว่า คาราวานหนอนหนังสือ โดยเริ่มต้น
ทำงานในพื้นที่อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี บริเวณแถว
รถไฟ เขตจตุจักร ศูนย์ผู้ลี้ภัย เขตสุทธิสาร และอีก
หลายแห่งที่เราได้เข้าไปผ่านนิทานให้เด็กๆ หัด ชวน
เด็กฯ อ่านหนังสือ ร้องเพลง เล่นเกม แต่ก็พบว่าใน
เขตเหล่านี้ก็มีองค์กรต่างๆ มาทำกิจกรรมอยู่บ้างแล้ว

“ทั่วไปสักพักก็พบว่า เด็กที่กรุงเทพฯ มีโอกาส
อ่านหนังสือได้มากกว่าเด็กต่างจังหวัด จึงคิดว่า

หากเปลี่ยนเป้าหมายไปที่อื่นที่ยังไม่มีใครทำจะเกิดประโยชน์มากกว่า
ก็มองหาพื้นที่ทำงานจนได้รู้จักกับมูลนิธิอุ่นใจ (Warm Heart Foundation)
ซึ่งทำงานช่วยเหลือเด็กผู้ด้อยโอกาสและขาดแคลนในพื้นที่ อำเภอพร้าวก
จังหวัดเชียงใหม่ จึงไปเริ่มที่นั่น และได้ทำห้องสมุดเต็มรูปแบบ”

แม้ห้องสมุดแห่งแรกของโยชิจะไม่ดีเป็นอย่างไรก็ตาม โยชิเป็น
เพียงห้องเล็กๆ ที่อยู่ใต้ถุนสูงๆ แต่นั่นคือจุดเริ่มต้นที่สำคัญ กระทั่ง
ต่อมาได้ย้ายมาเช่าอาคารแห่งหนึ่งในเขตเทศบาลอำเภอพร้าวก ซึ่งเป็นจุด
กำเนิดของห้องสมุดครั้งใหม่ในปัจจุบัน

ห้องสมุดครั้งใหม่ หัวใจของคนรักหนังสือ

ห้องสมุดครั้งใหม่ เป็นชื่อที่โยชิมีตั้งขึ้นโดยให้เหตุผลว่า นี่คือรังของ
หนอนหนังสือ และเป็นชื่อที่เข้ากับชาวอำเภอพร้าวกที่คนพื้นถิ่นเลี้ยงไหม
ทอผ้าอีกด้วย โดยดำเนินการตั้งทุนจากผู้บริจาคทั่วไป ทั้งเป็นส่วนตัว
และบริจาคเป็นหนังสือ เช่น พี่สนๆ ของโยชิมีเอง บริษัท ห้างร้านต่างๆ
ที่เล่นด้วยกับเจตนาช่วยเหลือเปิดโอกาสให้คนรู้จักหนังสือ

โยชิมีบอกว่า อำเภอพร้าวกเป็นเมืองไม่ใหญ่นัก มีห้องสมุดประชาชน
อยู่แล้ว แต่ยังคงขาดหนังสือสำหรับเด็ก อุดหนุนกิจกรรมด้านศิลปะ หรือ
กิจกรรมที่หลากหลายสำหรับเด็กและเยาวชน โลกของเด็กก็มีเพียงการ
เรียน เล่นเกม เล่นกีฬา โดยสนใจหนังสือน้อย เช่นเดียวกับเด็กทั่วไปใน
ประเทศไทย ห้องสมุดครั้งใหม่ จึงเป็นสถานที่สาธารณะแห่งใหม่ที่โยชิมี
ตั้งใจว่า จะเปิดโลกการอ่านและโลกอื่นๆ ให้กับเด็กๆ ได้

“ก่อนจะมาตั้งห้องสมุดในเขตเทศบาล ตอนแรกไปก่อตั้งกันใน
หมู่บ้านนอกชกก่อน ห่างจากตัวอำเภอ 20 กว่ากิโล แต่ปัญหาคือเด็กฯ
อ่านหนังสือไม่ได้ ผู้ใหญ่ก็อ่านไม่ได้ หนังสือไม่มีประโยชน์อะไรเลย มี
หนังสืออยู่กับพื้นเต็ม แต่ไม่มีใครหยิบใช้เลย จึงย้ายลงมาใกล้ตัว
อำเภอ

“การทำงานห้องสมุดทำให้รู้ว่าเด็กไทยก็ชอบอ่านหนังสือนะ แต่
ไม่มีหนังสือดีๆ ให้เขาอ่าน ถ้าอยากอ่านก็ต้องซื้อเอง ต้องมีเงินเยอะๆ
เพราะเมืองไทยเป็นเมืองที่หนังสือแพง เขาจึงพยายามรับบริจาคเข้ามา
มีหนังสือใหม่ๆ มีนิทาน มีดอสาร พ็อกเก็ตบุ๊ก หนังสือที่มีคุณภาพและ
สวยงาม อย่างเพื่อนฯ ที่ญี่ปุ่นให้หนังสือเด็กมา แต่เป็นภาษาญี่ปุ่น เขา
ก็เอามาแปล เพราะอยากให้เด็กไทยได้อ่าน แม้อ่านแล้วเขียนไม่กระดาก
อติ๊กเบอส์ แปลบทภาษาญี่ปุ่นเข้าไปแบบง่ายๆ ซึ่งก็ใช้ได้”

นอกจากห้องสมุดที่มีไว้บริการฟรีแล้ว ห้องสมุดครั้งใหม่ยังมีกิจกรรม
นำหนังสือออกไปตามชุมชน โดยมีเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครตระเวนนำ
หนังสือไปตามโรงเรียนต่างๆ อำเภอ เพื่อให้เด็กๆ ได้รู้จักการอ่าน และ
ไม่เพียงแต่เด็กฯ เท่านั้น แต่ยังมีผู้สูงอายุ ผู้พิการ ที่ได้มีหนังสืออ่านถึง
บ้านฟรีๆ อีกด้วย

โลกของการหนังสือ และพลังแห่งความฝัน หนังสือเป็นสะพานเชื่อมคนกับสังคมเข้าด้วยกันค่ะ หนังสือคือสิ่งที่เราค้นหาได้โดยไม่ต้องกลัวอันตรายอะไรเลย ถ้าเราไม่เชื่อว่าโลกไม่ได้ เธาก็ยังมีหนังสือเป็นหนทางนำเราไปหา เด็กๆ ที่นี้ถ้าเป็นผู้หญิงโตขึ้นก็อยากเป็นครู พยายาม ผู้ชายก็อยากเป็นตำรวจทหาร เขาไม่รู้ว่าจะมีอะไรอีกเยอะมากที่เขาเป็นได้ทำได้ หนังสือช่วยเปิดโลกให้ได้ ช่วยเสริมความพร้อมให้ได้ มีหนังสือบนรถเข็นบ้าน แล้วมองออกมานอกหน้าต่าง คิดว่าโลกภายนอกจะเป็นอย่างไร เธอยังไม่รู้ใช่ไหม แต่เธารู้มันได้จากหนังสือ วันหนึ่งเธาจงพร้อมก้าวออกไปเพราะเธารู้แล้ว หนังสือพาเธอไปมาแล้ว”

โยชิมีเสียงถึงความตั้งใจของเธอด้วยความสุข จากกิจกรรมที่ทำให้เธอได้รู้จักคนพิการ คนชรา ยोชิอาศัยมากน้อยที่นั่นที่ ไปหัดเล่น กับจำนวนสมาชิกห้องสมุดที่เพิ่มขึ้น ความรักในหนังสือของเธอทำให้เธอเชื่อมโยงคนเหล่านั้นเข้าด้วยกัน และพนักงานทำงานที่ทำให้หัวใจเป็นสุข

“คือเป็นงานที่เธอสนุกก็จริง แต่มันมีทั้งงาน

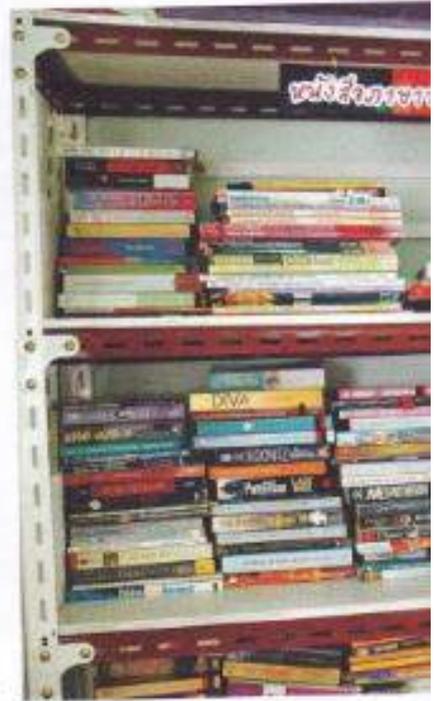

บรรณาธิการและงานสิ่งพิมพ์ลงกระดาษด้วย ทั้งคนแก่ คนพิการ ผู้สูงอายุที่เดินทางคนเดียวไม่ได้ คนตาบอดที่ไม่มีเพื่อน เราได้ไปหาเขาคุยกับเขา บางเรื่องเขาช่วยไม่ได้ ก็ประสานองค์กรให้ช่วย คือเขามีความต้องการ แต่เชื่อมมือไปไม่ถึง คนเราไม่ใช่ว่ามีเพียงเพียง 500 บาทต่อเดือนแล้วอยู่ได้ มันไม่ใช่ เพราะชีวิตที่มีคุณภาพไม่ใช่แค่กินและนอนอย่างเดียว แต่ต้องมีความสุขอื่นๆ ได้สนุกกับชีวิตด้วย

“สังคมที่เราเห็นยังขาดแคลน โดยเฉพาะวัฒนธรรมด้านศิลปะ ที่ไม่มีสถานวัดและศาลาคือสิ่งชีวิตคงไม่ได้ต้องการแค่นั้น อย่างที่ญี่ปุ่น เด็กๆ มีอะไรให้ทำเยอะมาก อยากทำอะไรก็มีที่ว่าง อยากเล่นกีฬาก็มีที่เล่น อยากเล่นรถ ทำงานศิลปะ ได้ทำหมด แต่เด็กๆ ที่มีลูกเขียนแล้วไม่มีอะไรทำเลยได้แค่เล่นเกม เขาจึงคิดว่าควรสร้างสถานที่ให้พวกเขาสถานที่สาธารณะที่ปลอดภัยสำหรับชุมชน และในเขตที่ทำงานของโยชิเองนี่สามารถทำไปได้ทั่ว ที่ไหนก็ได้ ที่อยากให้มีคนอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น”

ความสุขที่สร้างไว้แล้ว จากหัวใจคนเขาบอกตลอดระยะเวลาเกือบ 3 ปีที่ผ่านมา ห้องสมุดริงโงะ มีสมาชิกและวัยมาใช้บริการทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ และคนจากทุกสาขาอาชีพ เด็บโตและแรงจูงใจด้วยจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้น จำนวนหนังสือที่ถูกยืมมากขึ้น ทั้งหมดนี้คือความภูมิใจที่โยชิมีได้มาด้วยความสุข ภายใต้วงศาอันมีล้นเหลือ หัวใจของเธอยิ้มและเห็นแสงสว่างอยู่ในนั้นเสมอๆ

“คนเราก็คนก็คิดเรื่องเดียวนะ เราอยากทำอะไรก็ทำเลย โดยเฉพาะเวลาเราเห็นคนที่ทุกข์ชวยากกว่าเรา อยากบอก ว่า ชวยช่วยคนอื่นก็ทำเลย ถ้าเรามีกำลังไม่พอ ก็ชวนคนอื่น ชวนคนรอบข้างก็ได้ เราไม่โดดเดี่ยวหรอกกับการทำเรื่องพวกนี้ ตอนที่ยังฝันว่า ก็ไม่ได้ทำเพราะอะไร ถึงตอนนี้ก็ไม่ได้ทำเพราะอะไร มีข้อจำกัดมากมาย ยังต้องทำงาน ต้องหาเงินด้วย แต่ก็

ไม่ต้องมีมากก็ได้ แต่พอกินพออยู่ แล้วก็ยังมีเพื่อนที่ดี มีอาหารอร่อย มีงานที่รักก็มีความสุขแล้ว”

ปัจจุบัน ชื่อของโฮจิมิ โฮริซูกิ ได้ถูกกล่าวขาน และเป็นที่ยู่อากมากขึ้นจากสื่อต่างๆ รวมถึงรางวัล คนค้นคน ชวยโรคที่เพิ่งได้รับ ซึ่งเธอกล่าวว่าจิตใจที่ได้รับ รางวัล เพราะได้เป็นส่วนหนึ่งของทีมเดิรเดอ DVD หรือ มุมฉายหนังให้ห้องสมุด อีกทั้งการที่มีคนรู้จักมากขึ้น ก็ทำให้เธอสนใจการอ่านมากขึ้น ยิ่งสนใจการอ่าน มากขึ้น ก็ยิ่งทำให้คนได้เปิดโลกให้กับตัวเองมากขึ้น อย่างที่เธอฝันเอาไว้

เป็นความฝันที่ค่อยๆ เติบโตอย่างงดงาม แม้จะมีอุปสรรคบ้างก็ตาม

“ถ้าเราคิดว่ามีปัญหา มันก็จะไม่มีปัญหา เรา

จะอ้างว่าเราอยากจนก็ได้ เป็นชาวเราก็ได้ ถ้าจะอะไรก็ได้ที่จะไม่ทำ ถ้าไม่ได้คิดอะไรที่คิด การมีข้อจำกัดไม่ใช่ ปัญหาหรอกนะโฮว่า ฮือ เราจะเศร้าใจทุกวันนี้หรือมีความสุขทุกวันนี้ อันไหนดีกว่ากัน เราเชื่อว่าถ้าเราอยาก มีความสุข เราอยู่ที่ไหนเราก็มีความสุขได้ ชีวิตก็แบบนี้ละ บางวันก็ low บางวันก็ high ก็เป็นธรรมชาติ ของมนุษย์ ถ้าข้อเราก็ผ่อนคลายกับเพื่อน ระบายให้เพื่อนฟัง บางทีถูกเลือกปฏิบัติเพราะตาบอด ก็ทำให้เพื่อนสามชดฟิง เราเข้าใจเขา ก็ทำให้รู้สึกดีขึ้น มันก็มีชีวิตคือคงเคยรับแบบนี้ ก็ไม่เป็นไร เราต้องจัดการ ความรู้สึกเหล่านั้น

“คือมันเป็นตาบอด ก็ถือว่าเป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่ง ก็เคยท้อเหมือนกัน เพราะบางอย่างทำไม่ได้ เช่น

อยากเล่นกับเด็ก อยากหยิบหนังสือมาอ่านให้ฟังทั้งที แต่ทำไม่ได้ ก็ไม่เป็นไร เพราะเรารู้อยู่แล้วว่าไม่มีใครรักคนในโลกนี้ที่ไม่มีอุปสรรค แต่เราก็ทำทุกอย่าง ไม่มีหรอก โฮก็มีสิ่งที่โยทำไม่ได้ และทำไม่ได้ นื่องๆ ก็มีสิ่งที่ทำได้และทำไม่ได้ คนเราไม่เหมือนกัน

“แต่ฉันรักสภาพของตัวเองให้เจอ แล้วก็ทำสิ่งที่สุดท้ายที่เราจะทำได้ แต่อย่าทำไม่ได้...ก็ช่างมันละ”

นั่นคือประโยคที่ถ่ายทอดรอยยิ้มค่าเงินจาก โฮจิมิ โฮริซูกิ หญิงสาวผู้อยู่ในโลกอันมืดมิด แต่กลับนำแสงสว่างจากความฝันของเธอเอง มาแบ่งปันต่อ คนอื่นด้วยหัวใจที่งดงาม